

Культура 10

10-11-2025

Тиждень #6

Лекція 17г:

Різьба 1800-их і 1900их років: Різьба новітнього періоду 1945-2025.

(початок – закінчення)

Завдання (з книжки *Українська Культура І*):

Прочитати:

Книжка «Культура І»

Лекція 18:

Олександр Архипенко та його значення у світовому мистецтві.

ст. 220-223.

Виконати: (завдання вартує 12 балів).

1. Завдання з минулого тижня не було відповідно поставлене на веб-сторінку. Ті котрі виконують завдання матимуть нагоду підвищити оцінку на 12 балів.
2. Виконати завдання «Вправа – аналіза» на ст 221-222в книжці. Фото згаданих скульптур Архипенка залучені після лекції.

ОЛЕКСАНДЕР АРХИПЕНКО ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ У СВІТОВОМУ МИСТЕЦТВІ

1. Архипенко вважається одним із найбільших скульпторів нових часів. Багато істориків мистецтва вважає Архипенка батьком модерної скульптури, бо він був піонером модерної скульптури й найбільше змінив характер скульптури. Його значенню у розвитку модерної скульптури не дорівнює, мабуть, жодний інший скульптор.

Архипенко був один із найбільш творчих інноваторів у скульптурі. Його ідеї використовує багато сучасних скульпторів, але не завжди відмічають, наскільки вони завдячують Архипенкові.

2. Історики мистецтва начисляють аж 20 інновацій, впроваджених Архипенком у скульптуру. Серед них є такі:

-- зведення (редукція) форми до абстрактної ідеї предмета. Замість докладного зображення предмету, усе в нього є спрощене. Архипенко прагне, щоб глядач не так задумувався над значенням скульптури, як відчув чи "пережив" його.

-- Він впровадив нові матеріали до скульптури (напр. прозорі матеріали, як скло та плястика) і перший творив скульптури при комбінації матеріалів (напр. композиції, що складаються з дерева, металу й скла). Таку комбінованість називають "колажем".

-- Він впровадив змеханізовану скульптуру (що рухається).

-- Він відновив традицію забарвлення різьби (поліхромність) і поєднав малярство з різьбою ("скульпто-живописи").

-- Він створив скульптури з внутрішнім освітленням.

-- Він розширив роллю порожнечі ("негативного простору") у своїх різьбах. Ці отвори внутрі скульптур, створюють ефект прихованої сили.

-- Він перший переніс ідеї кубізму та футуризму з малярства до різьби.

2. Архипенко народився у Києві, а місцями проживання, студій і творчої діяльності протягом життя були Київ, Париж і Нью Йорк, де жив від 1920-их років до своєї смерті у 1964 р. Ще молодим став на шлях пошуку за новими виразами для різьби. Постійно експериментував, то з новими ідеями, то новими стилями, то з новим матеріалом. Разом створив понад 1000 скульптур.

3. У творчості Архипенка помітні також українські впливи. У багатьох його творах видно відгуки форм, що їх бачимо в орнаментіці трипільської кераміки та в трипільських статуетках, в скитській різьбі на золотих предметах, в степових статуях "кам'яних баб" та у візантійських церковних іконах. Крім цього, Архипенко створив кілька скульптур з українською тематикою: бюсти Т. Шевченка, князя Володимира Великого, І. Франка, що стоять у Клівленді та в інших місцях.

Пояснення слів

прозорий - transparent
спрощений - simplified

Творче домашнє завдання

Пошукайте в американській книжці, енциклопедії або іншому джерелі довідку про Олександра Архипенка. Коротко напишіть своїми словами головні інформації, подані у тому джерелі про Архипенка. Особливо зверніть увагу на те, що пишуть про походження Архипенка, його місце і ролю в історії різьби і його заслуги для різьбарського мистецтва. Пам'ятайте, щоб відмітити джерело, якими користуєтеся.

Вправа - аналіза

Простудіюйте різьби Олександра Архипенка внизу та прочитайте думки Архипенка про завдання мистця. Відтак дайте відповіді на питання, що слідуєть.

"Світ хотів би, щоб мистець виклав усе, як на долоні руки. Щоб без жодного зусилля зрозуміти усе. Я думаю, що в такому разі не було б ніякої творчости. Мистець, який творить, примушує і глядача до творчости. Він дає глядачеві імпульс, що штовхає його до руху. Коли подати глядачеві тільки символ, він мусить і сам почати творчо думати".

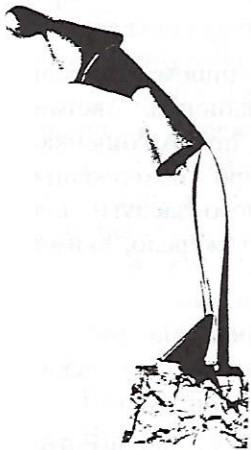
Задрапована
Жінка

Жінка
яка зачісується

Гондол'єр

Схилена

Блакитна
танцівниця

Цар Соломон

1. Чи мистецтво Архипенка можна окреслити як реалістичне чи абстрактне? Чому?
2. Знайдіть пояснення, чому Архипенко обрав такий напрям у своїй творчості.
3. Чи погоджуєтесь з думками Архипенка у цитаті, поданій на попередній сторінці? Чому?
4. Виберіть два твори Архипенка та постарайтеся пояснити, як вони відзеркалюють назву, яку Архипенко їм дав.

Вправа – аналіза

Виберіть собі будь-яку скульптуру для аналізу. Дайте відповіді на питання внизу.

1. Назва чи тема скульптури або постаті, яку представляється:
2. Автор скульптури:
3. З якого матеріалу зроблена скульптура?
4. Де вона стоїть?
5. В який спосіб є представлена постать або тема на скульптурі?
(Особливу увагу звернути на вираз обличчя).
6. Чому подобається або не подобається вам ця скульптура?

ЖІНКА ЩО СИДИТЬ

Хіруанды Арцлерік
Амман, 9, 13 квітня, 1997-200
Жінка Зачісується для Мати, 1997
1915
Бронза, поліровка, срібло
Тейлор і Олів'єр, Сан-Франциско

ЖІНКА ЩО ЗАЧІСУЄТЬСЯ

ГОНДОЛЪЕР

ЖОЗЕФІНА БОНАПАРТ

БЛАКИТНА ТАНЦЮРИСТКА

ЦАР СОЛОМОН

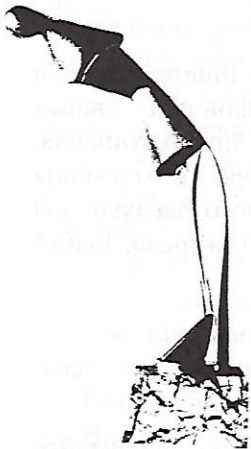
Задрапована
Жінка

Жінка
яка зачісується

Гондол'єр

Схилена

Блакитна
танцівниця

Цар Соломон

1. Чи мистецтво Архипенка можна окреслити як реалістичне чи абстрактне? Чому?
2. Знайдіть пояснення, чому Архипенко обрав такий напрям у своїй творчості.
3. Чи погоджуєтесь з думками Архипенка у цитаті, поданій на попередній сторінці? Чому?
4. Виберіть два твори Архипенка та постарайтеся пояснити, як вони відзеркалюють назву, яку Архипенко їм дав.